

مهندسان



**موضوع:**

**روشهای عملیاتی مبارزه با آتش سوزی  
سیستمهای دستی و خودکار  
حفاظت از حریق**

**سخنران: مهندس روبرت نیسان**

**تابستان ۱۳۸۶**



## استانداردهای مربوط به مبحث حفاظت از حریق

- کدهای مختلف سازمان بین‌المللی حفاظت از حریق NFPA
- Underwriter Laboratories که معمولاً به صورت UL معرفی می‌شود.
- Factory Mutual Engin. Assoc که معمولاً بصورت FM معرفی شده و تأییدیه‌های UL را صادر میکند.
- Factory Mutual Insurance شرکت‌های بیمه‌ای که معمولاً طرح‌های حفاظت از حریق را تأیید میکنند و دارای اعتبار بین‌المللی میباشند.

# عمده‌ترین کدهای استاندارد NFPA عبارتند از: مؤلف: مهرداد



NFPA 10	خاموش کننده‌های دستی
NFPA 11	خاموش کننده کف LOWEX
NFPA 12	سیستم اطفاء حریق دستی مبتنی بر گاز CO2
NFPA 13	سیستم اطفاء حریق مبتنی بر آب (اسپرینکلر)
NFPA 14	شبکه آب آتش‌نشانی - هوزریلها
NFPA 15	سیستم اسپری و پاشش آب
NFPA 16	سیستم اطفاء حریق مبتنی بر آب و کف
NFPA 20	سیستم‌های پمپاژ و پمپ‌های سانتریفوژ آتش‌نشانی
NFPA 72 E	سیستم اعلام حریق خودکار



## سایر استانداردهای مرتبط با مبحث حفاظت از حریق

ANSI

انستیتو استاندارد ملی آمریکا

API

استاندارد انجمن نفت آمریکا

ASHRAE

استاندارد انجمن مهندسين مکانیک آمریکا

ASME

استاندارد انجمن مکانیک آمریکا

ASTM

استاندارد انجمن تست مواد آمریکا

BSI

انستیتو استاندارد کشور انگلستان

DIN

سازمان استاندارد آلمان

IEC

استاندارد کمیته بین‌المللی الکترونیک

ISO

سازمان بین‌المللی استاندارد

NSF

استاندارد ایمنی و آتش‌نشانی کشور آمریکا

## تعاریف و واژه‌ها



- **آتش:** عبارتست از یکسری عملیات شیمیائی و اکسیداسیون سریع آگزوترمیک مواد قابل اشتعال
- **انفجار:** عبارتست از آزاد شدن انرژی با سرعت زیاد که در این مرحله اکسیداسیون مواد بسیار سریعتر از احتراق صورت میگیرد.
- **ماهیت آتش:** برای ایجاد یک آتش سوزی ۴ عامل زیر نیاز میباشند.  
۱- اکسیژن    ۲- حرارت    ۳ مواد سوختنی    ۴- واکنشهای زنجیره‌ای
- **نقطه شعله زنی: Flash Point**  
کمترین درجه حرارتی است که ماده سوختنی در آن درجه حرارت به کمک ایجاد جرقه شعله‌ور میگردد.



- **درجه آتشگیری FIRE POINT**  
کمترین درجه حرارتی است که ماده سوختنی در آن درجه حرارت شعله‌ور شده و به احتراق خود ادامه می‌دهد.
- **خود به خود سوزی Auto. Ignition**  
بعضی از مواد قابل اشتعال بدون نیاز به جرقه در درجه حرارت معینی شعله‌ور می‌گردند.
- **حریم انفجاری UEL/LEL**  
فاصله بین حداقل و حداکثر درجه انفجاری را حریم انفجاری گویند.

## محصولات احتراق



### ۱- گاز و بخارات شیمیائی

یکی از خطرناکترین محصولات ناشی از آتش‌سوزی، گازها و بخارات شیمیائی می‌باشند که تلفات جانی را در پی دارند.

آتش‌سوزی ناشی از نایلونها و پلی اورتان باعث ایجاد ترکیباتی نظیر  $\text{HCN-CO-NO}_2\text{-NH}_3$

### ۲- ذرات معلق و دود

دود ناشی از احتراق مواد ایجاد محدودیت در عملیات اطفاء حریق نموده، سلامت افراد را به خطر می‌اندازد.

### ۳- شعله

بخش قابل رؤیت حریق است و گرمای زیاد ایجاد میکند. شناختن نهنگ شعله کمک بسیار زیادی در شناخت مواد سوختنی مینماید.

### ۴- گرما

یکی از فراوانترین محصول احتراق است.



## تقسیم‌بندی مکانها از نقطه نظر خطر آتش‌سوزی

- مکان کم خطر: بار حریق در اینگونه مکانها کم بوده و گسترش آن نیز زیاد نیست نظیر سالنهای پذیرائی، مدارس و مناطق مسکونی
- مکان با خطر متوسط: دانستیه مواد و یا بار حریق بین ۵۰ تا ۱۰۰ کیلوگرم در متر مربع است نظیر کارگاههای کوچک، انبارهای حاوی مواد جامد قابل اشتعال
- مکان با خطر بالا: دانستیه مواد بیش از یکصد کیلوگرم در متر مربع است نظیر انبارهای بزرگ چوب و کاغذ، مواد آلی، پالایشگاهها و صنایع نفت و پتروشیمی و گاز رنگسازی‌ها و ...



## طبقه‌بندی انواع آتش‌سوزی



الگوی اروپائی مورد تأیید سازمان بین‌المللی استاندارد ISO  
ISO 3943, BS , EN3

آتش دسته A: ناشی از مواد جامد آلی قابل اشتعال که از خود خاکستر به جا می‌گذارند.

آتش دسته B: ناشی از مایعات قابل اشتعال

آتش دسته C: ناشی از گازها و مایعات مخلوط با گازها (گاز مایع، گاز شهری)

آتش دسته D: حریقهای ناشی از فلزات قابل اشتعال (منیزیم، سدیم، پتاسیم و ...)

آتش دسته E: حریقهای ناشی از تجهیزات الکتریکی

آتش دسته F: حریقهای ناشی از چربیها و روغنهای آشپزخانه‌ای

## روشهای عمومی اطفاء حریق



- سرد کردن: متداولترین روش جهت کنترل آتشسوزی ناشی از مواد جامد
- خفه کردن: پوشاندن سطح آتش با موادی که مانع رسیدن اکسیژن به حریق گردد.
- حذف مواد سوختنی: قطع جریان، جابجا کردن مواد، کشیدن دیوارهای حائل، خاکریزی، رقیق کردن
- کنترل واکنشهای زنجیره‌ای: استفاده از ترکیبات هالوژنه، پودرهای حاوی کلرورپتاسیم و یا کربنات پتاسیم

## انواع مواد خاموش کننده حریق



- الف- مواد سرد کننده (آب، گاز  $\text{CO}_2$ )
- ب- مواد خفه کننده (کف، گاز  $\text{CO}_2$ ، پودر و خاک و ماسه)
- ج- مواد رقیق کننده هوا (گاز ازت، دی اکسید کربن)
- د- مواد محدود کننده واکنشهای زنجیره‌ای (گاز هالون، HFC227 پودرهای مخصوص)

## کف آتش نشانی FOAM



کف آتش نشانی معمولاً به دو صورت تولید میگردند:

### الف - کف شیمیائی

از واکنش دو ماده شیمیائی در آب، کف شیمیائی تولید میگردد نظیر ترکیب سولفات آلومینیوم و محلول بی کربنات سدیم باضافه یک ماده تثبیت کننده، کف شیمیائی تولید میشود.

### ب - کف مکانیکی

داخل کردن هوا درون مخلوطی از کنسانتره کف و آب به صورت مکانیکی کف مکانیکی آتش نشانی تولید می گردد که معمولاً این عمل توسط کف سازها صورت میگیرد.

## انواع و اقسام کف مکانیکی آتش نشانی



**(P)** کف پروتئینی از جنس ترکیبات آلی و حیوانی برای استفاده در حریقهای ناشی از سوختن هیدروکربنها با قدرت توسعه انبساط کم به صورت سه درصد و شش درصد.

**(FP)** کف فلوئور و پروتئینی از جنس ترکیبات آلی و حیوانی حاوی مقداری فاورین برای استفاده جهت اطفاء حریقهای ناشی از سوختن هیدروکربنها با قدرت توسعه انبساط کم و متوسط در دو وضعیت سه درصد و شش درصد.

**(FFFP)** کف فلوئور و پروتئینی نازک جهت اطفاء حریقهای ناشی از سوختن هیدروکربنها با قدرت انبساط متوسط

**(AFFF)** کف مایعی شکل فلوئور پروتئینی نازک جهت اطفاء حریقهای ناشی از سوختن هیدروکربنها و حلالهای نفتی با قدرت انبساط کم، متوسط و زیاد.



EN/568

$1.15 \pm 0.02$  kg/lit

6.5 ~ 7.5

$12 \pm 2$  mm/s

$\leq -15$  °c

مساوی یا کمتر از 0.1 درصد حجمی

سه درصد یا شش درصد

- پیروی از استانداردهای بین المللی نظیر -
- وزن مخصوص کنسانتره کف در ۲۰ درجه سانتیگراد
- PH ترکیب در حرارت ۲۰ درجه سانتیگراد
- ویسکوزیته کنسانتره کف در ۲۰ درجه سانتیگراد
- نقطه تخریب کنسانتره کف
- مقدار ذرات نامحلول
- حلالیت فوم
- مدت زمان تخلیه کنسانتره فوم (25% محلول)
- P ( 2.5 تا 3 دقیقه
- AFFF ( 10 تا 12 دقیقه
- FP ( 5 تا 7 دقیقه

## پودر آتش نشانی



- پودرهای آتش نشانی معمولاً ترکیباتی هستند که بنیان آنها کربنات، سولفات یا فسفات میباشد. پودر آتش نشانی به دو گروه تقسیم میگردند:

### الف) پودر شیمیائی

دارای بنیان کربنات، سولفات و فسفات بوده و برای حریقهای گروه A, B, C بکار برده میشود.

### ب) پودر خشک شیمیائی

عمدتاً جهت اطفاء حریق فلزات قابل اشتعال استفاده میشود و دارای ترکیباتی نظیر کلرورسدیم، کلرور پتاسیم و کلرورباریم است.

### ج) پودر تر

در واقع دارای ترکیب استات پتاسیم بوده که در آب مخلوط است و تنها برای اطفاء حریقهای آشپزخانه ای توصیه میشود.

## مشخصات فنی و فیزیکی و شیمیایی پودر



(ABC) مخلوطی است از ترکیبات نمکهای آمونیم و اسیدهای سولفریک و فسفریک با اضافه مواد افزودنی لازم

- \* رنگ پودر در ۲۰ درجه سانتیگراد بصورت آبی روشن
- \* دارای استانداردهای بین‌المللی و مهر مؤسسه استاندارد ایران
- \* جهت اطفاء حریق گروههای A، B، C آتش‌سوزی کاربرد دارد.
- \* چگالی انباشته: ۲۵/۰ کیلوگرم بر دسیمتر مکعب

### اندازه ذرات:

- \* ۱۰ تا ۲۰ درصد ذرات ۱۲۵ میکرون
  - \* ۳۰ تا ۴۶ درصد ذرات ۶۳ میکرون
  - \* ۴۵ تا ۶۱ درصد ذرات ۴۰ میکرون
- جمعاً ۵۱ درصد مواد اصلی و ۴۰ درصد مواد افزودنی و مابقی معادل ۹ درصد وزن آب می‌باشد.



## ترکیبات هالوژنه



استفاده از ترکیبات هالوژنه در آتش‌سوزیها بهنگام مجاورت آنها با حریق از سرعت واکنشهای زنجیره‌ای کاسته و بطرز قابل توجهی حریق را اطفاء مینماید.

### مکانیزم عمل ترکیبات هالوژنه:

- ۱- نشستن روی آتش بدلیل چگالی بالا
- ۲- از بین بردن رادیکالهای اکسیژن
- ۳- جذب یونها توسط عنصر برم و تاخیر در اکسیداسیون

## انواع ترکیبات هالوژنه جهت اطفاء حریق



Halon 1301

۱- بروموری فلئور و متان

Halon 1211

۲- بروموکلرو دی فلئور و متان

Halon 1202

۳- دی برومودی فلئور و متان

Halon 1001

۴- متیل بروماید

Halon 2402

۵- دی بروموتترافلئور اتان

HFC 227 FM-200

۶- هیدرو فلئور و کربن

FM13- Argonite- inergen,...

۷- ترکیبات تجاری جایگزین هالونها

## سیستمهای حفاظت از حریق



سیستمهاییکه در مبارزه با آتش سوزی نقش داشته و مانع از گسترش حریق و سپس حفاظت از آن میگردند شامل دو دسته بزرگ میباشند:

سیستم اطفاء حریق دستی: روش دستی برای کنترل حریق در لحظات اولیه و حریقهای کوچک بسیار مطلوب است. حریقهای متوسط را نیز میتوان با روش دستی اطفاء نمود.

سیستم اطفاء حریق خودکار: روش خودکار جهت کنترل حریق نه تنها در لحظات اولیه و حریقهای کوچک و متوسط بلکه حریقهای گسترده و غیر قابل دسترس را نیز می توان با روش خودکار اطفاء نمود.



## سیستم اطفاء حریق دستی

در روش دستی اطفاء حریق پس از جمع‌آوری اطلاعاتی در مورد نقشه محل تصرف، محاسبه بار حریق و تشخیص نوع حریق، بهترین ماده اطفاء کننده را برای هر محل انتخاب مینمایند.

خاموش کننده آب	حریقهای دسته A
خاموش کننده پودر و گاز	حریقهای دسته F, C, B, A
خاموش کننده گاز CO <sub>2</sub> ، هالن و چایگزین آن	حریقهای دسته F, E, C, B
خاموش کننده کف	حریقهای دسته C, B

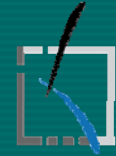


## اطفاء حریق دستی بر مبنای آب

\* استفاده از خاموش کننده‌های دستی آب (سیلندرها): با توجه به نحوه عملکرد فقط برای حریقهای محدود کارایی دارند.

- \* استفاده از شبکه ثابت اطفاء حریق بر مبنای آب که شامل:
- \* مخزن ذخیره آب
- \* ایستگاه پمپاژ آب
- \* شبکه لوله کشی
- \* جعبه‌های آتش نشانی - هوزریل

# اطفاء حریق دستی بر مبنای پودر



از آنجائیکه استفاده از خاموش کننده‌های دستی حاوی پودر براساس نوع خفه کردن سطح حریق می‌باشد لذا تعیین وزن پودر براساس سطح حریق مهم بوده و براساس موارد ذیل محاسبه می‌گردد:

- ۱- تعیین مساحت سطح کارگاه یا ناحیه احتمالی بروز حریق
- ۲- تعیین دانسیته حریق بمنظور مشخص کردن بار حریق
- ۳- مشخص کردن مکان یا محل تصرف از نقطه نظر میزان خطر
- ۴- تخمین کارشناسی سطح حریق، سرعت رشد
- ۵- مشخص کردن پودر مصرفی و تعیین فاکتور خاموش کنندگی  $K=2-10\text{kg}$  (براساس مرغوبیت، میزان خطر، بار حریق، سرعت رشد)
- ۶- محاسبه وزن کلی پودر مصرفی مورد نیاز یعنی حاصلضرب سطح حریق  $(S \times K)$  در فاکتور خاموش کنندگی
- ۷- تعیین تعداد و نوع دستگاههای خاموش کننده  
مهم: «حداکثر فاصله دسترسی فرد به خاموش کننده نباید از ۳۰ متر بیشتر باشد»
- ۸- تهیه نقشه لی‌آوت و جانمایی خاموش کننده‌های دستی



## اطفاء حریق دستی بر مبنای گاز CO<sub>2</sub>

خاموش کردن دستی بر مبنای گاز CO<sub>2</sub> و یا حتی گاز هالن به روش خفه کردن می باشد لذا حجم احتمالی حریق در این راستا مهم است و تعیین میزان گاز CO<sub>2</sub> براساس موارد ذیل صورت میگیرد:

- ۱- تعیین سطح و حجم کارگاه یا ناحیه حریق
- ۲- تعیین دانسیته مواد سوختنی بمنظور محاسبه بار حریق
- ۳- مشخص کردن مکان یا محل تصرف از نقطه نظر میزان خطر
- ۴- تخمین حداکثر حجم احتمالی حریق با در نظر گرفتن بار حریق، سرعت رشد
- ۵- تعیین فاکتور خاموش کنندگی حریق با توجه به ویژگیهای آن بین 0.68-1.5 کیلوگرم به ازاء هر مترمکعب
- ۶- محاسبه وزن کلی خاموش کننده مورد نیاز: حاصلضرب حجم احتمالی حریق در فاکتور خاموش کنندگی
- ۷- تعیین تعداد و نوع دستگاه خاموش کننده گاز CO<sub>2</sub> «حداکثر فاصله دسترسی فرد به خاموش کننده نباید از ۳۰ متر بیشتر باشد»



## اطفاء حریق دستی بر مبنای کف

روش مبارزه حریق با استفاده از خاموش کننده‌های حاوی کف، روش خفه کردن سطحی حریق است که در این رابطه نحوه محاسبه و تعیین میزان کف مورد نیاز به شرح ذیل میباشد:

۱- تعیین سطح مورد نظر برای حریق احتمالی

۲- محاسبه حجم محلول کف از رابطه:

$$V = \frac{A}{X} \times K \times 100$$

(V میزان محلول کف مورد نیاز بر حسب لیتر

(A سطح احتمالی حریق بر مبنای متر مربع

(X نسبت توسعه کف (LOW  $E \times P \geq 20$ , High  $E \times P \geq 200$ )

(K ضریب ثابت تأثیر کف که بین 1 تا 1.5 است.





## سیستم‌های اطفاء حریق خودکار

- شبکه اطفاء حریق خودکار مبتنی بر آب
- شبکه اطفاء حریق خودکار مبتنی بر کف
- شبکه اطفاء حریق خودکار بر مبنای پودر خشک
- شبکه اطفاء حریق خودکار بر مبنای پودر تر
- شبکه اطفاء حریق خودکار مبتنی بر گاز  $CO_2$
- شبکه اطفاء حریق خودکار مبتنی بر گاز غیر مخرب لایه ازون
- شبکه اطفاء حریق خودکار مه پاش

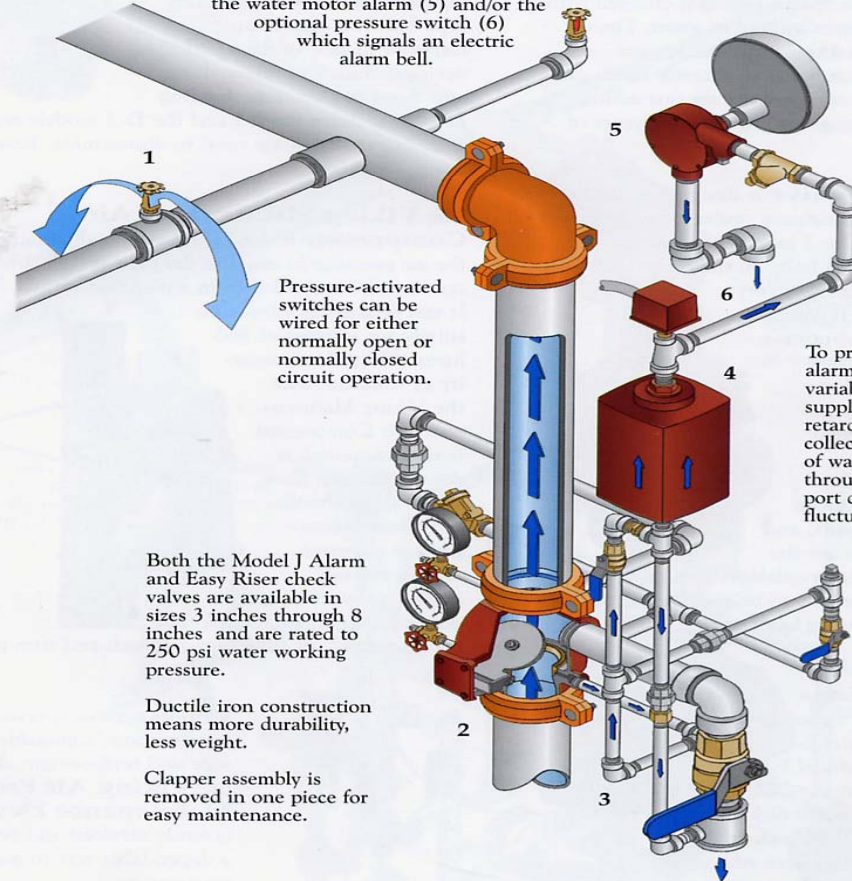


# WET PIPE SYSTEM

*Easy to install and maintain.*

When a sprinkler (1) opens in a wet pipe system, the discharging water lifts the alarm valve clapper (2) and flows through the alarm port (3) to the retard chamber (4).

From the retard chamber, water flows to the water motor alarm (5) and/or the optional pressure switch (6) which signals an electric alarm bell.



Pressure-activated switches can be wired for either normally open or normally closed circuit operation.

To prevent false alarms due to variable water supplies, the Viking retard chamber collects small surges of water which flow through the alarm port during pressure fluctuations.

Both the Model J Alarm and Easy Riser check valves are available in sizes 3 inches through 8 inches and are rated to 250 psi water working pressure.

Ductile iron construction means more durability, less weight.

Clapper assembly is removed in one piece for easy maintenance.

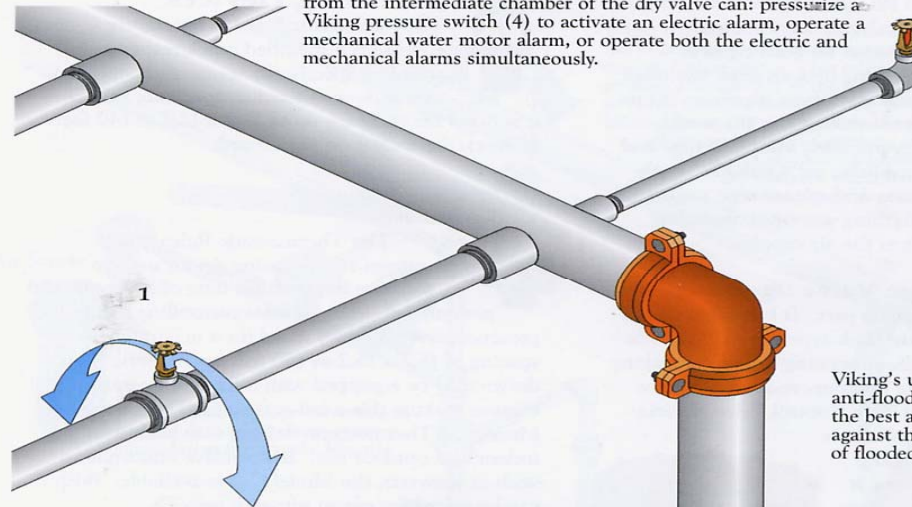
Viking's alarm TESTanDRAIN™ valve is available as an option. Its ball valve construction resists wear and allows testing for proper clapper movement when testing the water motor alarm.



## DRY PIPE SYSTEM

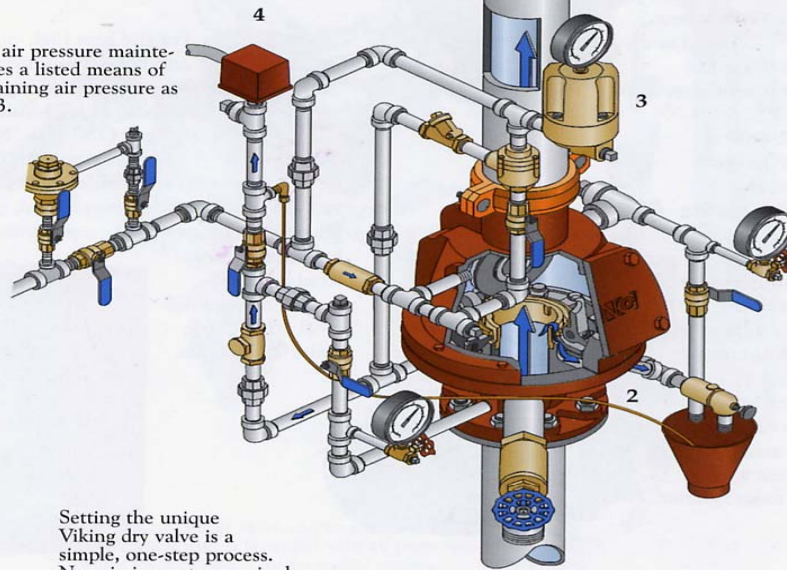
*Labor-saving features mean low-cost installations.*

When a sprinkler (1) opens in a Viking dry pipe system, loss of pressure in the system allows the dry valve clapper (2) to open, filling the system with water. An accelerator (3) can be added to large systems to speed the opening of the dry valve. Water flow from the intermediate chamber of the dry valve can: pressurize a Viking pressure switch (4) to activate an electric alarm, operate a mechanical water motor alarm, or operate both the electric and mechanical alarms simultaneously.



Viking's unique accelerator/anti-flood assembly provides the best available protection against the traditional problems of flooded accelerators.

Viking's Model D-2 air pressure maintenance device provides a listed means of automatically maintaining air pressure as required by NFPA 13.



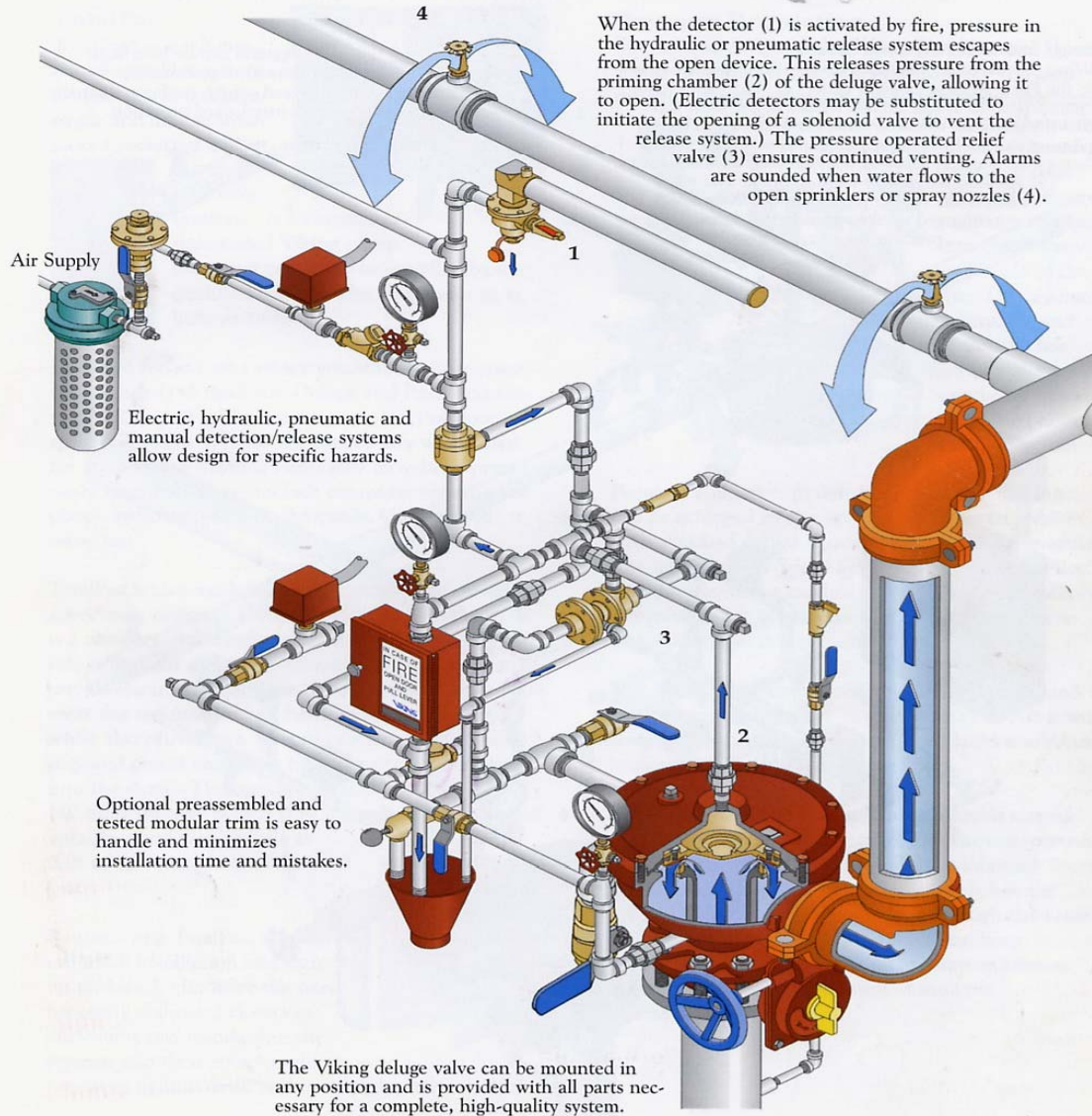
Setting the unique Viking dry valve is a simple, one-step process. No priming water required.





# DELUGE SYSTEM

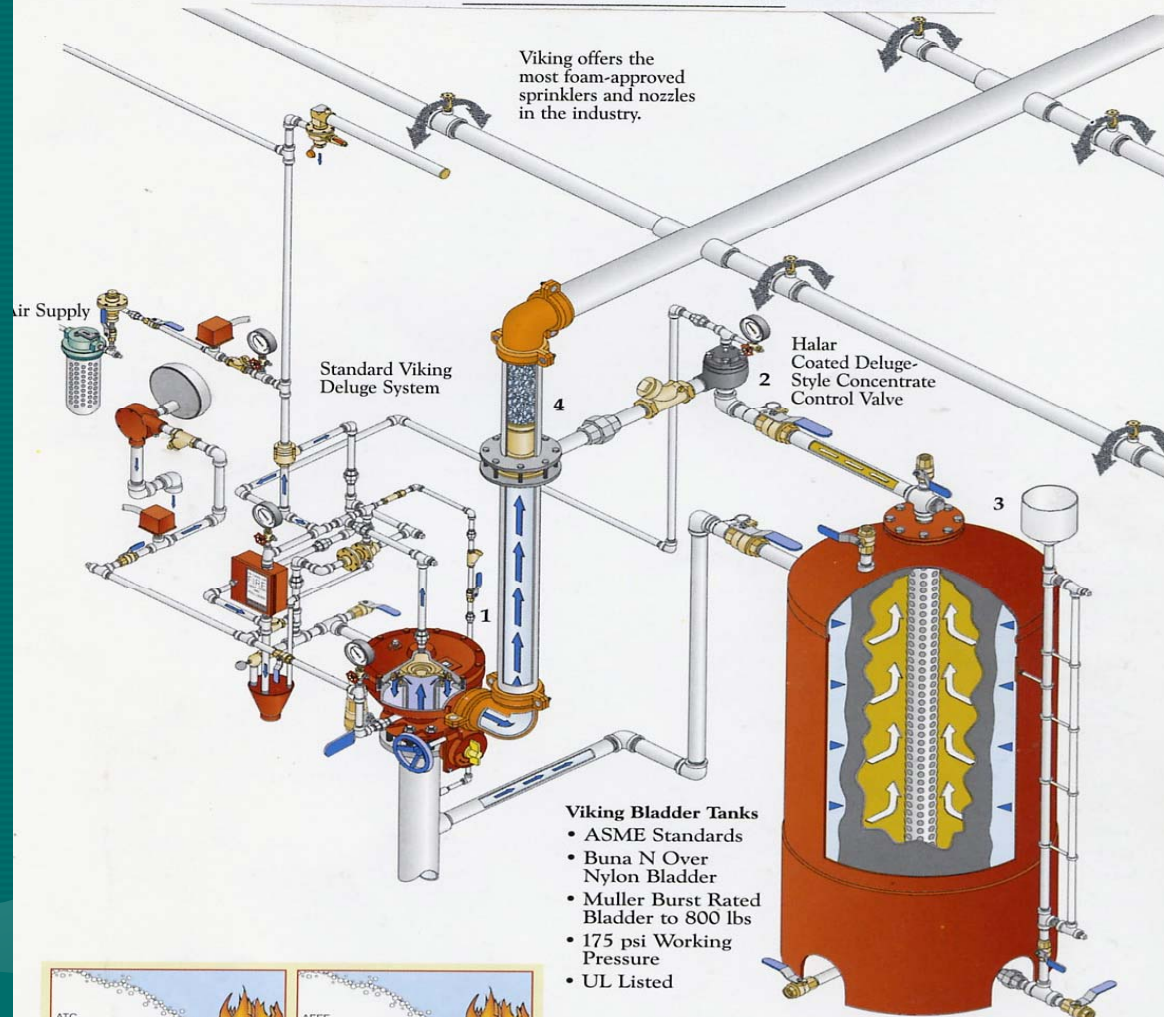
Protection for extra-hazard risks such as aircraft hangers and petrochemical facilities.





# FOAM/WATER SPRINKLER SYSTEMS

Special protection for high-hazard applications.



Viking offers the most foam-approved sprinklers and nozzles in the industry.

- Viking Bladder Tanks**
- ASME Standards
  - Buna N Over Nylon Bladder
  - Muller Burst Rated Bladder to 800 lbs
  - 175 psi Working Pressure
  - UL Listed



**3M UL Listed Foam Concentrates:**

ATC and AFFF foams are fast-acting synthetic foams designed to spread quickly on the surface of burning fuel. Unlike conventional foam, an aqueous solution drains from the foam bubbles, forming a continuous vapor-sealing, vapor-suppressing film.

When a detector is operated by fire, the sprinkler system valve (1) is released by a loss of pressure in the priming chamber. This piping is also tied into the priming chamber of the Halar coated concentrate control valve (2) allowing that valve to open at approximately the same time, thus opening the foam concentrate line to the sprinkler system. Simultaneously, the outer shell of the bladder tank (3) is pressurized by the system water which squeezes foam concentrate out to the proportioner (4). As water flows through the venturi area of the proportioner a metered pressure drop draws the foam concentrate into the system water creating a foam solution mixed to the appropriate ratios. This solution then flows through the sprinkler piping and out any open sprinklers or nozzles.





**STANDARD RESPONSE FRAME STYLE**  
*The industry standard for appearance and performance.*

# محاسبات مربوط به طراحی سیستم اطفاء حریق خودکار مبتنی بر کف LOW EXPANSION



- ۱) تعیین مشخصات و موقعیت مخزن حاوی سوخت
- ۲) طبقه‌بندی خطر آتش‌سوزی با توجه به ماده قابل اشتعال درون مخزن
- ۳) موقعیت قرارگیری مخزن
- ۴) تعیین مساحت محوطه قابل احتراق (سطح دهانه مخزن)
- ۵) تعیین مشخصات فیزیکی و شیمیایی ماده قابل احتراق
- ۶) مشخص کردن نحوه پاشش کف و تعیین نوع کف ساز با دبی و فشار تخلیه
- ۷) مشخص نمودن سایر اجزاء سیستم و موقعیت قرارگیری آنها
- ۸) انتخاب ماده کف با توجه به مشخصات ماده قابل احتراق
- ۹) محاسبه دبی محلول کف مورد نیاز که نهایتاً بین کف سازها باید تقسیم شود.
- ۱۰) محاسبه دبی کف ساخته شده توسط کف ساز با در نظر گرفتن غلظت 3% یا 6%
- ۱۱) محاسبه دبی آب مورد نیاز (کسر دبی مایع کف از دبی کل محلول کف)
- ۱۲) تعیین مدت زمان تخلیه کف - طبق NFPA 11، مدت زمان تخلیه برای ماده بنزین ۵۵ دقیقه است.
- ۱۳) محاسبه حجم کلی مایع کف بر حسب گالن
- ۱۴) محاسبه حجم کلی آب مورد نیاز جهت اطفاء
- ۱۵) ملاحظات طراحی (قطر لوله، شیرآلات، مشخصات پمپ با محاسبات هیدرولیکی مربوطه)



## شبکه اطفاء حریق خودکار مبتنی بر گاز $\text{CO}_2$

$\text{CO}_2$  \*گازیست بی‌رنگ، بی‌بو و عایق الکتریسته و سبکتر از هوا

کاربرد  $\text{CO}_2$  در عملیات اطفاء حریق

الف- حریقهای ناشی از تجهیزات الکتریکی

ب- مایعات قابل اشتعال

ج- بصورت خودکار در سیستمهای ترانسفورمرها، کلیدهای روغنی، تجهیزات شکننده

جریان، موتورهای الکتریکی تجهیزات الکترونیک و ابزار دقیق، ژنراتورها، اسکیدهای

گازوئیل و موتورهای با سوخت مایع

$\text{CO}_2$  در موارد زیر کاربرد ندارد:

الف- احتراق گاز  $\text{SO}_2$

ب- مواد تولید کننده اکسیژن نظیر نترات سلولز

ج- احتراق فلزات قابل اشتعال نظیر پتاسیم، تیتانیوم، زیرکونیوم، منیزیم

د- احتراق هیدرید فلزات





## تقسیم‌بندی سیستم‌های CO<sub>2</sub> بر مبنای فشار

- ۱- سیستم کم فشار: در این سیستم مخازن CO<sub>2</sub> در دمای پائین حدود  $0^{\circ}C -18$  و فشار پائین PSI 300
- ۲- سیستم پر فشار: در این سیستم مخازن CO<sub>2</sub> در دمای ۲۱ درجه سانتیگراد و فشار بالای PSI 850 قرار دارند.

# تقسیم‌بندی سیستم CO<sub>2</sub> از نظر عملکرد



- ۱- سیستم با عملکرد مستغرق (**Total Flooding System**) در این سیستم مخازن ثابت CO<sub>2</sub> بوسیله یک شبکه لوله‌کشی و نازل‌های مخصوص بداخل فضای کاملاً بسته پاشیده می‌شود.
- ۲- سیستم با عملکرد موضعی (**Local application System**) در این سیستم مخازن ثابت CO<sub>2</sub> به یک شبکه لوله‌کشی و نازل‌های مخصوص بداخل فضای کاملاً بسته پاشیده می‌شود.
- ۳- سیستم استفاده از شلنگ **Hand Hose Line** در این سیستم گاز CO<sub>2</sub> از طریق یکسری شلنگ بکار گرفته می‌شود و از این شلنگ‌ها به صورت دستی جهت اطفاء حریق به کار گرفته می‌شوند.
- ۴- سیستم سیار **Stand pipe Supply & Mobile Supply** شامل یکسری سیلندرهای CO<sub>2</sub> بوده که بر روی تریلر بصورت متحرک و سیار حرکت داده می‌شوند که میتوان آنها را به شبکه لوله‌کشی و یا یکسری شلنگ وصل نمود.



## عملکرد سیستمهای اطفاء حریق خودکار CO<sub>2</sub>

\* بصورت کاملاً خودکار: در این حالت سیستم با فرمان تجهیزات کنترلی عمل مینماید.

\* بصورت دستی عادی: فعال شدن سیستم با حضور شخص بوده و فرمان از طریق او صادر می شود.

\* بصورت دستی اضطراری: در اینجاست بهره برداری از سیستم بصورت اتوماتیک صورت میگیرد ولیکن در شرایط اضطراری میتوان آنرا بصورت دستی فعال نمود.

# آزمایشات مربوط به سیستم اطفاء حریق خودکار CO<sub>2</sub>

- ۱- در مورد مقتضی، تست تخلیه باید انجام گیرد.
- ۲- بازرسی ظاهری توسط افراد متخصص انجام شود.
- ۳- حداقل سالی یکبار تمامی سیلندرهاى فشار قوی گاز وزن شوند، حداقل هر ۵ سال یکبار تست هیدرواستاتیک شده تاریخ آنها ثبت شود.
- ۴- در وزن کشی سیلندرها چنانچه بیش از ۱۰٪ وزن اولیه کاهش داشته باشند باید مجدداً شارژ گردند.
- ۵- سطح مایع درون سیلندرها توسط سطح سنج باید اندازه‌گیری شود و چنانچه سطح مایع بیش از ۱۰٪ حجم اولیه کاهش نشان دهد فشار افت نموده و لذا باید شارژ شود.
- ۶- تمام شلنگهای سیستم سالیانه آزمایش شوند. اگر در بازدید ظاهری آسیبی مشاهده شود بلافاصله تعویض گردند.
- ۷- همه شلنگهای رابط هر ۵ سال یکبار تست فشار شوند. سیستمهای پر فشار ۲۵۰۰ و برای سیستمهای کم فشار ۹۰۰ PSI کافیست.

# تعیین مقدار گاز CO<sub>2</sub> برای سیستمهای اطفاء خودکار

## Total Flooding System

حداقل وزن CO <sub>2</sub> لازم	ضربیت حجمی وزن CO <sub>2</sub> برای واحد حجم kg/m <sup>2</sup>	حجم فضا / m <sup>2</sup>
—	۱۵/۱	تا ۴ متر مکعب
۷۸/۴ کیلوگرم	۰.۷/۱	از ۴-۱۴
۵/۱ کیلوگرم	۱	از ۱۵-۴۵
۴/۴۱ کیلوگرم	۹/۰	از ۴۶-۱۲۸
۵/۱۰۲ کیلوگرم	۸/۰	از ۱۲۹-۱۴۲۰
۹۹۴ کیلوگرم	۷/۰	از ۱۴۲۰ به بالا

